

Vergaderjaar 2008–2009

29 452

Tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel

Nr. 100

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 maart 2009

1. Inleiding

De Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) gebruikt voor doorlichtingen van forensisch psychiatrische centra (fpc) een in 2008 vastgesteld toetsingskader. Dit kader omvat vier aspecten: rechtspositie en bejegening van tbs-gestelden, interne veiligheid, maatschappijbeveiliging en organisatieaspecten. De ISt beoordeelt bij elk aspect de dimensies beleid, uitvoering en borging. Hierbij zend ik uw Kamer de doorlichting van FPC Veldzicht, een rijksinstelling voor tbs¹. Hieronder treft u de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van de ISt, gevolgd door mijn beleidsreactie.

2. Doorlichting

De doorlichting van FPC Veldzicht is in november 2008 uitgevoerd. De Inspectie constateert dat het fpc in een overgang zit van een organisatie met medewerkers die vooral gericht zijn op het toepassen van regels naar een organisatie die meer eigen verantwoordelijkheid van de medewerkers vraagt. De Inspectie stelt vast dat bij het FPC Veldzicht het beleid gedeels voldoet, de uitvoering iets minder goed voldoet en de borging het minst goed voldoet.

Op het terrein van de rechtspositie en bejegening van tbs-gestelden voldoet Veldzicht op bijna alle criteria overwegend tot volledig met uitzondering van het aanbod van trainingen en therapieën en de doorlooptijden van beklagafhandeling.

Ook ten aanzien van het aspect interne veiligheid voldoet de uitvoering van Veldzicht overwegend. De Inspectie beveelt aan het drugsgebruik in het vervolg periodiek en systematisch te registreren zodat de effectiviteit van het drugsbeleid kan worden getoetst.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Veldzicht voldoet overwegend op het aspect maatschappijbeveiliging. De ISt constateert wel dat het personeel wordt toegelaten zonder controle met metaaldetectie of beveiligingsapparatuur. De ISt acht dit een risico.

De Inspectie constateert voorts dat twee aanbevelingen uit een intern toedrachtsonderzoek na de ernstige recidive medio 2005, niet volledig zijn uitgevoerd. Dit betreft het gebruik van een checklist per patiënt voorafgaand aan verlof, en het systematisch vastleggen van een verlofevaluatie.

3. Beleidsreactie

Veldzicht is een instelling in transitie die een intensief verandertraject is gestart. Dit traject heeft tot doel het behandelklimaat te versterken en van Veldzicht een meer extern- en ketengerichte organisatie te maken. Dit vergt veel van alle medewerkers. De directie, de patiëntenraad en de ondernemingsraad hebben zich aan dit verandertraject gebonden. De veranderingen in de cultuur van werken en behandelen worden gedragen door personeel en tbs-gestelden. Ik ben verheugd dat de bevindingen en conclusies van de ISt dit verandertraject in positieve zin ondersteunen. Het is een proces dat tijd vergt, zorgvuldigheid vereist en gericht is op resultaat op termijn. Het uitvoeren van de aanbevelingen van de ISt zal de organisatie verder verbeteren. De belangrijkste noem ik hieronder.

Medio 2005 pleegde een tbs-gestelde uit FPC Veldzicht tijdens verlof een ernstig delict. Dit incident veroorzaakte grote maatschappelijke onrust. Het toedrachtsonderzoek naar aanleiding van dit incident liet tekortkomingen in de verlofprocedure zien. Het fpc heeft de aanbevelingen uit het toedrachtsonderzoek om tot een verbetering van de verlofverlening te komen, overgenomen. Ik betreur het dat dit op twee onderdelen nog niet volledig is uitgevoerd. FPC Veldzicht maakt van twee verschillende checklists gebruik om te voorkomen dat risicosignalen voorafgaand aan verlof worden gemist. Deze twee lijsten zullen worden getransformeerd tot één checklist die in de gehele kliniek zal worden toegepast. Ook de dossieropbouw en continuïteit van dossierkennis wordt verbeterd. Deze verbeteringen acht ik zeer noodzakelijk. Daarenboven leidt de invoering van recente, generieke maatregelen in de tbs-sector, zoals het beveiligd verlof en het Adviescollege verloftoetsing, ook in FPC Veldzicht tot een betere verlofpraktijk. Ik volg de ontwikkelingen nauwlettend.

De tekortkoming in het trainings- en therapieaanbod wordt opgelost door een herverdeling van ruimte en formatie. Hierdoor krijgt iedere patiënt minimaal 30 uur dagbesteding per week. De overschrijding van doorlooptijden van de afhandeling van beklagzaken is een probleem dat in meer fpc voorkomt en vraagt daarom om een landelijke aanpak. Er worden procesafspraken gemaakt met commissies van toezicht en de fpc zullen tijdiger reageren op verzoeken om informatie voor beklagzaken.

De aanbeveling om het drugsgebruik periodiek en systematisch te registreren wordt meegenomen in het plan van aanpak voor de bestrijding van middelengebruik dat GGz Nederland met de fpc ontwikkelt. Dit is 1 juli 2009 gereed. Uitgangspunt is dat middelengebruik in de fpc niet toelaatbaar is.

Evenals FPC De Rooyse Wissel zal FPC Veldzicht de toegangscontrole voor inrichtingspersoneel vooralsnog op het huidige niveau handhaven. De algemene wenselijkheid van toegangscontrole op personeel zal ik bezien na voltooiing van de inspectiedoorlichting van de overige fpc. GGz Nederland maakt momenteel in samenwerking met de fpc een plan van aanpak middelengebruik dat 1 juli 2009 gereed is. In dat kader zal ik met hen spreken over het vraagstuk van de toegangscontrole van personeel. Niet

alleen vanuit het perspectief van het middelengebruik maar ook vanuit het perspectief van het algemene veiligheidsbeleid.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak